

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Havlíčkův Brod 25.4.2011
čj. SRS 032400/2011

Oblastní odbor SRS
Smetanovo nám. 279
580 01 Havlíčkův Brod

Zpráva č. 4 oblastního odboru HAVLÍČKŮV BROD o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 18.4.–24.4.2011

1. Počasí

Vývoj počasí ve sledované období svým charakterem plynule navázal na trend z předešlého týdne. Byl charakterizován pozvolným nárůstem denních i nočních teplot. Denní se nejprve přehoupaly přes hranici 15°C a ve druhé polovině dokonce pokořily i hranici 20°C. Stejný vzestup byl zaznamenán i u minimálních ranních teplot. V prvních dnech období oscilovaly teploty v okolí nuly na mnoha místech se vyskytly i přízemní mrazíky poškozující kvetoucí stromy. Avšak i tyto teploty postupně vzrůstaly a v druhé polovině sledovaného období již klesaly pod +5°C jen výjimečně. Přetrvávajícím problémem zůstává nedostatek srážek a s tím spojený prohlubující se deficit vláhy v půdě.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Pro toto období netypické počasí se zatím neprojevovalo na porostech. I nadále lze charakterizovat jejich stavy jako nadějně. Pozitivem byly téměř ideální podmínky pro jarní práce a výsledkem je na tuto dobu nezvykle vysoký podíl ukončených operací. Lze však předpokládat rychlejší vývoj většiny škůdců zemědělských plodin a s tím související nutnost aplikace chemické ochrany a to v podstatně časnějším termínu než v minulých letech. Je to dáno i tím, že u většiny rostlin je vývoj v současné době urychlen o jeden až dva týdny. V plném proudu je výsadba brambor na množitelských i běžných plochách, dle odhadu je vysázena více než polovina.

OBILNINY

Stavy porostů obilovin jsou v převážné míře dobré a nedostatek vláhy se zatím projevil minimálně. Ozimy dobře odnožily a kromě lokálních výpadků /mokřiny, písčité místa/ jsou porosty husté a dobře zapojené. První příznaky nedostatku vláhy jsou hlášeny z okresů Hradec Králové, Náchod a Pardubice a to zatím pouze na lehčích půdách. Dochází k odumírání nejslabších odnoží a žloutnutí porostů. Snad jediným pozitivem suchého počasí je velmi sporadický výskyt houbových chorob, výjimkou je padlí ale i jeho hlavní výskyt je soustředěn na spodních patrech rostlin. U porostů přihnojených kapalnými hnojivy došlo nezdědky k mírnému poškození listů. Pozornost je třeba věnovat výskytu **kohoutků (Oulema sp.)**. Ošetření porostů se doporučuje při překročení průměrného počtu 0,3 imag na jeden smyk při provedení 100 smyků v porostech pšenice a ječmene na deseti různých místech rovnoměrně rozložených na ploše pozemku. U porostů nejdříve zasetých jařin již začalo odnožování.

PŠENICE OZIMÁ (RF 25–31 BBCH)

Stav porostů se zatím jeví jako velice slibný, jsou v převážné míře dostatečně husté a díky bezproblémovému přístupu na pozemky i ideálně přihnojené. Rozsah výskytu **padlí pšenice (*Blumeria graminis*)** se výrazně za uplynulé období nezměnil, intenzita je značně ovlivněna odrůdou a lokalitou. Silná napadení jsou hlášena z okresů Chrudim, Svitavy a Ústí nad Orlicí, ale i zde se jedná převážně o spodní patra rostlin.

V okrese Ústí nad Orlicí bylo dále pozorováno slabé napadení porostů **tečkovanou listovou skvrnitostí pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** a první výskyt je hlášen i z okresu Chrudim lokalita Maršovice. Na Chrudimsku byly zaznamenány i první příznaky choroby pat stébel – **lemovaná stébelná skvrnitost pšenice (*Rhizoctonia cerealis*)**.

Pokračuje nárůst počtu dospělců **kohoutků (*Oulema sp.*)**. Zatímco z chladnějších lokalit oblasti byly hlášeny první výskyt /okr. Náchod lokalita Maršov, Pavlišov/, tak v teplejších již byly při smýkání zaznamenány počty potenciálně vyžadující ošetření – okr. Jičín lokalita Moravčice 30 ks a lokalita Jičíněves 25 ks dospělců na 100 smyků.

JEČMEN OZIMÝ (RF 25–30 BBCH)

Stupeň napadení porostů **padlím ječmene (*Blumeria graminis*)** se výrazně nezměnil a většinou je hodnocen jako slabý.

V okrese Ústí nad Orlicí dochází u některých porostů k dalším výpadkům rostlin vlivem **obecné krčkové a kořenové hniloby (*Fusarium spp.*)**.

V Nahořanech na Náchodsku bylo zjištěno slabé napadení porostu **sítovitou a okrouhlou skvrnitostí ječmene (*Pyrenophora teres*)**.

JEČMEN JARNÍ (RF 12-21)

Porosty velmi pěkně vzešly, a kromě hlášeného výskytu **sítovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** na Chrudimsku v k.ú. Javorné /napadení střední/ a Ústí nad Orlicí k.ú. Ohnišov /napadení slabé/, je jejich stav dobrý.

OLEJNINY

Ve velmi krátkém období došlo u porostů řepok ozimých k výraznému posunu ve vývojových fázích. Poslední přizemní mrazíky zaznamenané v prvních dnech sledovaného období způsobily znatelné poškození rostlin /okresy Jičín, Rychnov nad Kněžnou a Havlíčkův Brod/ především v mrazových kotlinách. K poškození listů došlo také v důsledku aplikace tekutých hnojiv mnohdy v kombinaci s insekticidy.

ŘEPKA OZIMÁ (RF 51–60 BBCH)

Po již zmiňovaném výrazném oteplení došlo k silnému náletu **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)**. Množství brouků v porostech ale vzrůstalo poměrně pozvolna, zřejmě ještě účinkovala insekticidní clona po předcházejících ošetřeních. Ve dnech 21. a 22.4. však již ze všech okresů přišla hlášení o středních a silných náletech tohoto škůdce. Protože lze očekávat brzké kvetení opět upozorňujeme na nebezpečí otravy včel.

Z okresu Pardubice byl 21.4. hlášen první výskyt **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*)** a to v lokalitě Jankovice.

MÁK SETÝ (RF 11-12)

Teplé a suché počasí vyhovuje zřejmě i **krytonosci kořenovému (*Stenocarus fuliginosus*)** jehož střední výskyt je hlášen z Jičínska /lokalita Milovice/ a první výskyt byl zaznamenán v okrese Žďár nad Sázavou /lokalita Dolní Bobrová/.

OKOPANINY

CUKROVKA (RF 09-21)

I přes nedostatek vláhy jsou porosty v dobrém stavu a poškození rostlin škůdci je hlášeno minimální nebo žádné. V okrese Ústí nad Orlicí /lokality České Meziříčí a Běstvin/ došlo k poškození některých porostů mrazem.

Na lokalitách Tisovec okr. Chrudim a Javorník okr. Ústí nad Orlicí byly zaznamenány na brslenech první kolonie **mšice makové (*Aphis farae*)**.

OVOCNÉ DŘEVINY

JABLOŇ (RF 21-27)

Z důvodu silného výskytu **květopase jabloňového (*Anthomonus pomorum*)** bylo provedeno chemické ošetření sadů v lokalitách Mlázovice a Úlibice na Jičínsku. Při odpočtech po ošetření nebyl škůdce zjištěn.

V lokalitě Úlibice byl také zaznamenán slabý výskyt **Zobonosky jablečné (*Tatianaerhynchites aequatus*)**.

HRUŠEŇ RF 21-27)

Na Jičínsku v lokalitě Kamenice byl zjištěn střední výskyt **Mery ovocné (*Cacopsylla pyrisuga*)** a dále zde byl zaznamenán výskyt **listohloda ovocného (*Phyllobius pyri*)**.

SLIVOŇ (RF 59-63)

Silný výskyt **mery (*Cacopsylla pruner*)** byl pozorován na lokalitě Úlibice a střední výskyt na lokalitě Petrovičky vše v okrese Jičín.

První úlovek **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** byl nahlášen z Chrudimska z lokality Podlíšťany.

Za oblastní odbor zpracoval: Ing. Jiří Jůzl